

БРОЈ 5 ПАРА

Стан Редакције и Администрације Косајска ул. 60. 22.
Огласи се дају у Администрацији. Цена утврђена.
Неплаћени се писма не пријају. — Рукописи се не враћају.
Писма, рукописи, пошти и све остало што се односи на лист, слаћу власнику листа

СТРАЖА

БРОЈ 5 ПАРА

Адреса за телеграме „СРП. СТРАЖА“
Београд
Претплата за Србију на пошти:
на годину Дин. 12—
6 месеци 6—
3 месеца 3—
1 месец 1—
За иностранство на пошти:
на годину Дин. 30—
6 месеци 15—
3 месеца 7.50

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

Врење у Румунији

БУКУРЕШТ, 7. августа

Румунија се налази пред војном акцијом. Општа се мобилизација врши веома журно. У Солун је приспело неколико транспортних бродова који носе муницију за Румунију. У Букурешт је допутовала једна угледна руска војна личност.

Наше бојиште

— На дунавском фронту —
(Извештај Врховне Команде)

КРАГУЈЕВАЦ, 7 августа.

У току 6 августа, на дунавском фронту на више места вођене су краће артилериске борбе, у току којих непријатељ није постигао никаквих резултата. За време једне такве борбе један непријатељев чамач, покушао је прећи на нашу страну код села Брљце, али је у томе спречен нашом пешадиском ватром

У КЉУСИ

Бугарска привидно у јавности претставља и изјављује, да би она одмах ступила у рат, чим би јој се дале извесне компензације у територијама, које би се имале претходно окупирати.

Захтев претходне окупације имаде неке интересантности. Тај захтев изгледа чудан и у дипломатији је редак. Баш зато што је редак, гоним нас, да му тражимо сличности, а по тој сличности моћи ће се онда закључити, одкуда Бугарској та идеја, да она тражи претходну окупацију оних територија, које би она имала добити, као компензацију за своју антервенцију.

Познато је, да је Андраши на Берлинском конгресу тражио, да Русија одмах повуче своју окупацију из Бугарске, а до коначнога решења Бугарске, да Енглеска доведе у Бугарску своје афричко индиске трупе и да провизорно држи окупацију Бугарске. Те енглеске трупе нису тада ушле у Бугарску, али је Русија морала из ње изићи, а у Бугарску је ушао, са ње

зним владарима, потпун германски утицај.

И Бугарска сад тражи: или да она окупира територије, које би од Србије као компензацију имала да добије, или да окупирају Силе Четворнога Споразума. — Није ли то јасно, да је тај ретки метод у дипломатији — чист аустриски извор. Није ли може порећи, да данашња бугарска влада не стоји под савошеним аустриским утицајем и такав ретки захтев ставила је Бугарска по налогу и савету аустриском. У Бугарској није уведена енглеска окупација, али германски владари претстављали су германску окупацију, тежећа, да њоме униште руски утицај, а Бугарску да одвоје од балканске зједнице, а ослабе Србију. У томе је правцу Бугарска радила до данас а ради и данас, ради Аустрија и данас преко Бугарске. Кад би Србија и Грчка, па и Турска, дале Бугарској какве компензације, које би се претходно морале окупирати, тим територијама владао би аустриски утицај; свага Србије и Грчке

умањиле би се, а аустриски утицај повећао би се, баш у добу самога ратовања. Према томе, захтеви Бугарске о претходној окупацији, не садрже у себи тежњу о сигурности обећаних компензација, него тај захтев садржи у себи тајну намеру о ослабљењу и Србије и Грчке и Турске.

Може ли Бугарска данас ратовати, а да одговори својим обвезама према тим захтевима, учињеним по аустриском методу и аустриским утицајем? — Не може! — Јавна је тајна, да је Бугарска, почетком руско турскога, по немачком налогу, позајмила Турској своје оружје, уз немачко обећање, да ће га Бугарској вратити. То оружје стоји данас пред Румунијом и она га неће пропустити. — Бугарска данас нема никакве моћи, она њихова вика празна су звуци. Она је данас у јакој кљуци.

Рабош

Чујем да је наша општина у договору са Месним Одбором решила да у што краћем времену установи тако звану „Берзу рада“.

О овој истој ствари, општина је већ до сада два пута решавала, па је остало само на решавању. Бојим се да и ово не буде само — решавање!

Аргус

Национална економија

Наша нужна припрема.

У рату смо и то већ у другој години. Кад ће се рат свршити не може знати ни један од нас. Може се свршити до зиме, можемо ући у зиму, а може се протегнути чак и до друге зиме. Једно, што је позитивно и сигурно, то је, да се кроз све то време мора живети. Живети мора војска, која се бори, а живити мора и позадина, која претставља матицу и будући нараштај.

Рат уништава све, а ми смо дужни, да по силама својим, омет све ускрсавамо и обнављамо жи-

вот, да не би без живота пропали. Осим оружја и муниције, у ратно доба животне намирнице играју најглавнију улогу. Сјнички најспремљенија држава, без живих намирница, пре ће мазањати од мањих држава, које су снабљене живим намирницама.

Сви смо ми сагласно говорили, да је Србија пољопривредно богата земља. То је јесте. Али и највеће богатство пољопривреде мора се исцрпити неормалним трошењем, и неповољним додатком. Сви ми морамо признати, да је статус наше стоке доста исцрпљен. Ми ратујемо од 1912. године скоро непрекидно. Имаде у нас много и много војних обвезника, који нису скинули ни пушке са рамена. Искупујућност вршила је и стока. За овај стокe нужно је време, а то нужно време нисмо могли ми имати. Ми према томе, улазећи у зиму и у опште неодређену будућност, морамо да се постарамо за сигурну исхрану, која ће заменити месо. Ми доносимо извештаје о стању живота у наших непријатеља и видимо, да су онамо ангажоване све најбоље умне силе, које стварају начине, да се одржи живот. У њиховом раду хемија игра најглавнију улогу; њоме упућују народ на нове врсте животних намирница, хемијски стварају хлеб, да само одржи живот. Код нас свега тога није потребно. Земља наша имаде толико услова за нашу егзистенцију, да можемо сви обилно живети само је потребан рад, нужно старање и ред.

У ратно доба од свију министарстава најглавније је: министарство спољних послова, да дипломатију правилно води; финансија да набави нужна средства; војно, да мудро рат изводи, а најглавније министарство пољопривреде, да ствара у земљи услове за живот. На то се министарство обраћамо.

У помањаности — зеље и поврће претстављају живот. У нас се то гајило, али ратно доба захтева јако повећање. Господин Министар пољопривреде могао би у овоме изванредне помоћи признати и војсци и народу, нарочито оном око великих вароши. Господин Министар би могао и директно и индиректно утицати и наредити, да се ове јесени штогод је могуће више засади и посеје поврћа, које ће се моћи трошити зими и у ратном пролећу. Обилност у тим производима олакшаће много живот и војсци и народу. Требао би откупити нужна семена из сви-

ју семенарских радњи, које у Србији постоје и раздати их народу, а нарочито сиротињи по великим варошима, која имаде баште. Овај корак олакшаће много и много општинама, које дају помоћ, а и у грађанству би био већи поредак. Довосимо овде имена поврћа, која се сеју у јесен, и дозревају за употребу у зими: спанаћ и карфијол, а за пролеће: купус, кел, спанаћ, карфијол, келераба, салата, грашак, луковци, аџма, мрква и першун.

Женски свет

Лепота или слава?

Четири женска писца чувеног гласа, кад су биле запитане, шта пре постављају, да ли славу, лепоту, или лепоту слави — дале су следеће одговоре:

Прва је рекла: „Ја ћу одлучно да претоставим лепоту слави, јер је жени довољно једним погледом лепог она на лепом лицу, да подчини себи цео мушки свет“.

Друга је одговорила: „Лепота је жељена више него ма шта друго. Одећа лепоте је већер значаја чак и од одеће милосрђа. Она покрива све могуће друштвене грехове и сваку врсту глупости“.

Трећа дала за одговор: Радо бих дала своју славу, за лепоту лица и тела, јер славу, богатство срећу, уважене, високи положај у друштву — све извојује жена која је лепа.“

Четврта није у мислеме утекла у своје одговору од осталих; она је одговорила: Лепота је за жену новац — златан новац. Чак и највећи људи остављали су славу славне жене, да би пали пред ноге лепој жени.“

Шала

Бањски разговор.

— Ана: имате лепу белу кожу на рату.

— Ето таква сам у целом телу.

У хотелу Сангајару.

— А сад лаку ноћ, господине и пријатно спавање. Немојте да вас буни, ако вам скочи преко главе који кенгур; наше су зечарке одмах ту и ватају их.

ВОЈНА СИТУАЦИЈА

На путевима ка Риги и Варшави

Чланак „Новог Времена“

Немци наступају свуда. Између Двине и Висле они једновремено наступају у три правца: на Ригу, источније од Поневежа и ка Ковну. На Нареву се старају да пробиву брежу између Новгорода и Острољенке. Против Ново-Георгијевска и Варшаве нова армија Франца Леополда испуњава напорну акцију. У правцу Ивангорода наступа армија Воарша, на чијем је десном крају наперен на Ивангород корпус састављен од саваха Румуна. Најзад, између Буга и Висле 4. аустријски и 11. немачка армија, које су све време вршиле рокаду после неуспелог покушаја да пробиву наш фронт на десној обали Вјеуржа и да избију на наше комуникације, сада пак као да су отпочеле да се групишу на центру. Евакуација Риге, сама по себи, још не значи да се она неће и бранити, и да ће се дати без боја као што је дата Варшава. На то Немци мучно да могу рачунати. Најзад, ако је одбрана Варшаве стратегијски изгледала апсурдна и чак штетна, одбрана Риге ни издалека не изгледа немогућна. Отпор који су наше трупе дале на реци Миси и одбацивање њихово на реку Екаву нагони нас на претпоставку, да без боја Рига неће бити уступљена.

Напад Немаца на Наревском фронту на Ломжу и дво између Острољенке и Новгорода није ништа друго до закаснили маневар против Варшавске групе наших трупа. Ова последња је сама одступила без боја, порушивши све железничке мостове. Ма како да нам је жао растати се с овим политичким центром с обзиром на стратегијске комбинације, није могућно не сложити се с тим да је Варшава са целим дубоким и веома невгодним крилима привлачила на себе огромне снаге ради своје од-

бране. Ратна историја говори да су одбранбене линије, у виду река и тврђава, увек биле готови рејони за могуће поразе. Нарев и Висла, најме, били су наша Ахилова пета, која нас је принуђавала да тамо вучемо све нове и нове резерве и прибегавамо кордонском систему који нико не усваја. Благодарени томе, што иницијатива увек припада ономе који напада, Немци су могли у сваком тренутку да сасредсређују своје трупе на разним тачкама фронта и да нам прете пробојем. То нас је приморавало да на дугом фронту од Осовца до Ивангорода држимо снажбе завесе (заштите), које су износиле на десетине корпуса, а у исто време по сили општег закона стратегије да останемо свуда под једнако слаби на свима фронтима.

Са напуштањем Варшаве и Висланске линије до Ивангорода стада и значај Наревског фронта, где положај армије генерала Галваца готово сасвим притиснуте уз реку, постаје изванредно опасан.

Напуштање одбранбене линије реке Висле мора одиграти улогу обртне тачке у садањој операцији. Одласком са Висле ми смо одршили себи руке и на свагда се одрекли позицијског рата, јер на заштитице бојеве и још неко извесно недубоко повлачење треба гледати као на неизбежно средство, помоћу којег се мора постићи победа.

Наше железнице

— Портрети са наших железница —

IV

Особље служи у једној класи по 5—6 година за то нико неће да чује. Нов закон ступио је у живот 910. год. Сви чланови ове котерије дигосе који хиљаду који две диваре а овим јадним гаравцима на-

шта. Ако неко потражи своје стечено право они га одбијају нема, неможе није добар закон. Ама дајте нам оно што нам овај закон и ако неваља даје ми смо задовољни и са тим, запомажу гаравци наша пета армија.

Неможе, нема кредита од говара котерија. Пет година од како је нов закон ступио у живот гаравци који ратоваше и дан и ноћ миаулах ратова па и сада у овом рату не знају шта је одмор ништа не добише сем по пет дивара месечне повишице. Па зар није ово богу плакати.

И д к је ова котерија овако вршљала на железници, дотле је ова друга котерија на челу са Јоцом Станојевићем пошто је предходно добила за себе класе, помагала ову, јер је по уговору то морала чинити, а пред масом железничара показивала се као њен заштитник.

Олакшијом својим радом Јоца Станојевић као председник Железничког Удружења изгубио је поверење код свих железничара и кад је последњи избор председника Удружења вршен пред сам почетак овога рата железничари реше да Јоцу најуре из удружења и себи за председника поново узму Светозара Михаиловића који је у свом рату погинуо.

Јоца Станојевић убрзо прозре ову намеру железничара те поводом тога позове седницу својих присталица коју су присуствовали сви чланови оне прве котерије. На тој седници Јоца изложи све шта особље припрема и том приликом нагласи, да ако дође за председника Удружења Светозар Михаиловић онда је ствар пропала. Они који су били на врху железничке управе неће моћи вршљати како они хоће бити ће их пак сви ортапи моћи помагати. После дужег саветовања најзад Гачула предложи да се иде дуж пруге те да се Михаиловић представи код особља у разним бојама а шефу Нишке и Београдске Станице код којих је главна маса особља варади, да на дан збора упута само сигурне људе

која ће бити у Јоцу. Ту улогу на себе узели су Гачула Вељко Павловић и Андра Вештак и абиља у тој својој мисији они су и успели.

Немци у Смирни

— Немачки официри и радници стигли у Смирну —

Митилена, 6. авг.

Двеста немачких официра и један велики број немачких машинских радника стигло је у Смирну, где ће се ускоро инсталисати једна велика фабрика за израду ратне муниције.

План за офанзиву

— Са конференције у Калеу —

ЖЕНЕВА, 6. августа.

„Журнал де Женев“ саопштава, да је на последњој војној конференцији у Калеу дефинитивно утврђен план за предстојећу офанзиву на западном фронту.

Све су припреме потпуно завршене.

Грчко-бугарски сукоб

— На грчко бугарској граници дошло до сукоба —

— Спец. извештај —

СОЛУН, 7. августа.

Бугарске предстраже нападе су Грке на граници без икаквог повода. Борба је трајала око десет часова и завршила се у корист Грка.

Од Бугара има 8 мртвих и неколико рањених. Код Грка су свега тројица рањени.

Солунска жандармерија послата је да извиди догађај. САНТЈАГО.

Заслужно

одликовање

Јучерање „Српске Новине“ публикују следећи указ:

За заслуге стечене у рату противу Аустро-Угарске 1914—1915 године, одликован је сребрном медаљом за храброст: каплар 2 чете пиротехничког полубатаљона Михаило В. Михаиловић, ослобођен од плаћања таксе.

Мотивишући горњи указ исти број „Српских Новина“ доноси опис разлога због кога је Михаило одликован.

Каплар-обвезник 2 чете Пиротехничког полу-батаљона из рату у Пиротехници у одељењу за ла-

борисање Михаило В. Михаиловић учинио је следеће храбро дело:

На дан 24 јула т. г. по подне у радионици за лабораторисање зрна случајно се упалила капсула на једном потпуно лабораторисаном зрну и упалач већ почео горети. Пошто је у овом одељењу већином женска радна снага то је настала забуна и уплашеност и бежање свију радника и радница из радионице.

Благодарећи присебности и ладнокрвности Михаиловој он је зграбио упалено зрно у последњем тренутку и избацио из радионице напоље, где је одмах експлодирало, те су избегнуте жртве које би неминуно биле да је зрно експлодирало у радионици а и саму је радионицу сачувао од материјалне штете.

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti

Madame Hrysantème

Њихове појаве потсећају човека на слике, које се могу видети на источњачком порцулану и тањирима. Руке и ноге су им мале и не развијене, као у деце.

Тек што су ме угледале, пале су на колевку и носом забале у земљу. — О Боже мој, шта им се то могло десити? — Ништа. То је најпонижнији поздрав; само што ја нисам на то навикао. Пошто су устале, почеше ми изувати обућу, јер се у јапанске домове никада не улази са обућом на ногама. Затим су обрисали ногавице мојих панталона, и описали рамена, да нису и суваше мокра.

Европљанину у први мах удара у очи изазреда чя-

стоћа јапанских ставова и празнина на белим зидовима; јер они по зидовима не бесе ништа.

Степенице, које воде на први спрат, покривене су једнобојним и глатким асурама од рогозине, на којима ни једна мрља ни бора не показује, да је икада по њима газила људска нога. Велика дворана у коју ме уведоше, била је празна, сасвим празна. Зидови од хартије, које лаче на позоришне кулисе могу се померавати, па чак по вољи и сасвим уклонити; предња страна дворане гледа на веранду, одакле вам се пред очима ствара необично леп изглед на околна поља, ливаде и на сиво небо. У место „толице“, донесоше ми јастук од прве материје нануњен перјем, и ја се наћох на поду седећи, не баш најугоднаје, у празној и хладној дворани и гледајући пред собом ове две жене,

не, које са највећом пониженошћу очекују моје заповести.

Намако ми не иде у главу, како све непотпуне речи и фразе, што сам на за време познаништва на Песадорима научно помоћу речника и граматике, али без икаквог схватања — могу ма шта значити. Али сада видим да ипак нешто значе, јер су ме оне жене разумеле све што желим.

Најпре сам хтео да говорим с оним господином Камгуром, који је тумач, праља и дискретни изредник за женидбе. И све иде као подмазано: — оне га знају, па ће одмах послати по њега.

После тога затражим, да ми донесу богату вечеру од најбољих јапанских јела. Што више то боље. И жена пожура у кујну, да наручи што сам затражио.

Затим потражим, да се мене цину, који ме чека у приземљу, да чај. О, ја много...

много тога желим, поштоване моје луткице, но то ћу вам рећи допније и у миру, кад будем поједине реча лепо саставио у читаве фразе. Но, што вас дуже и дубље посматрам, све се више бојим сутрашњег дана, када ћу употребити своју заручницу... Веома радо признајем да сте са тим својим ситним ручицама и ножицама доста симпатичне женице, али — ако ћемо по души — ипак су мало ружне и смешно мале. Ваше лице потсећа човека на... мајмуне или тако нешто слично..

...Долазим до закључка, да у ову кућу нисам дошао баш у најпогодније време. Овде се нешто догађа, што се мене не тиче, па сам без сваке сумње само на сметњу.

То сам у осталом требао опазити, чим сам ушао овамо. Поред све учтивости и гостољубивости, са којом сам до-

чекан — сећам се врло добро — док су ме изувале, чуо сам над собом неко плапућње и хитро заклапање андова од хартије. Хтео се од мене нешто сакрити, што ја нисам смео ни видети ни чути. Ова је одаја на брау ружу импровизована за мене, управо као што се у менаџеријама удешавају посебна одељења за приказивање извесних животиња...

Док су се моје заповести извршавале, оставиле су ме насамом, да сада посматрам чистоћу рогозине и белану зидова.

Иза зидова од хартије зачујем мрљање уморних гласова. Одељном забруја звонки глас гитара и зачује се из женског грла песма, која је била плашљива али пријатна, и која се слагала са меланхолијом кишнога дана и тајанственом тишином овога дома.

— Наставиће се —

Ово пожртвовање поменутих каплара није остало незапажено и од стране Врховног Заповедника Њ. К. Височанства Престолонаследника, који га је преви-соким својим указом од 29 окт. мес. благоволео олликовати Сребром Медаљом за храброст. Похваљујући овај диван пример одважности и пожртвовања каплара Михаила В. Михаиловића, Министарство Војно га је још наградило и новчаном наградом од сто динара. †

345

— Фабрика за муницију —

Лондон, 6. августа. До сада је 345 разноврсних фабрика претворено у чисто фабрике за муницију. У њима ради огроман број жена и добровољаца из ваших друштвених кругова

Контрабанда експлозиба

— Осујешен трик Немачке —

Софија, 7. августа. У Предеалу је откривена војна контрабанда експлозиба. Немачка је припремила шест вагона експлозиба да протурпа за Турску, али јој је трик осујешен.

Материјал је конфискован.

Бомбардовање Јафе

— Поручене немачке фабрике муниције —

Париз, 6. августа. Министарство морине саопштава, да, пошто је кајмакам Јафе препродно извештен да треба да евакуише један део вароши, једна француска крстарица је бомбардовала немачку фабрику муниције Вафнер у тој вароши, и потпуно је порушена.

Дневне вести

Министарска седница
Јуче по подне одржана је министарска седница. Седница је одржана у кабинету министра просвете г. Давидови-

Лела Перифева

— РОМАН из београдског живота —

Најзад се врата отворише и преко прага уђе млада девојка. Била је блеђа но обично. Г. Стеван устаде само са места и изгло се примити да је био јако узбуђен! После поздрава настаде ћутање, и ко зна колико би ћутање трајало, да није ушла госпођа Пукониковица.
— А, добар дан госпођице, рече јој она здравећи се са њоме. А гле, ту си и ти брато! ослони она свога брата.
— Сам јутрос добала карту госпође Јанковиће; извештава ме, да јој се ћерка испросила, и позива нас да вечерас идемо на рошевину. Како Милан неће моћи да иде пошто је вечерас дежуран у дивизији, то нећ ме ти пра-

на, и из њој се конференсало о ситуација у којој се земља налази.

Одговор српској влади
У круговима блиским влади говора се, да ће влада у ведељу вредати одговор представницима сила на њихову восту.

Дипломатске вести
Јуче су код г. Јоце Јовановића, били у посети енглески и бугарски посланици.

Повратак Чолак-Антића
Наш посланик на бугарском двору г. Б. Чолак Антић, који се бавис у Нишу три дана, вратио се јуче у Софају на своју дужност.

Измена депеша
Између посланика Сила Сиспоразума и њихових влада, измењано је у току прошле ноћи по неколико депеша.

Народни посланици и морак Сила
Међу народним посланицима осећи се веома јака струја, која је апсолутно противна ма каквим уступцима Бугарској.

Српско бугарско зближање
Посланици Сила из Споразума посетили су г. Пашаћа и са њиме су дуго конферисали. После ове конференције г. Трубецкој, руски посланик, посетио је понова г. Пашаћа и код њега се дуго задржао. У владиним се круговима овој конференцији, као и посети г. Трубецког придаје велака важност. Држи се као јнаси гурно да се конферисало о српско-бугарском зближењу.

тита! Је ли да хоћеш! — Драга сејка, ја бих те најлепше молио да ме разрешиш од те непријатне дужности. Ти знаш, да је већ одавно нисам у милости код госпође Јанковиће. Не бих био рад да јој у тако свечаном тренутку причиним ма и један најмања делић љутње! Могу само да те отпратим, и да доцније дођем до тебе!
— Добро кад друкше није примам и то. Али ја мислим, да ти драги мој ужасно грешиш. Ја држим да је госпођа Јанковићка већ давно и давно заборавила. Боже мој, ко ће тако дуго памтити такве безначајне ствари. Али кад ти тако хоћеш, века буде! Пошто, наравно, морам куповати какав поклон, то вас госпођице најлепше молим, да будете љубазни те да ми правите друштво до вароши. Бојим се да ми ти врагови трговца не подвале. Четири ока

У корист Н. Б. М. С.
У Кочану и Шгицу приредаће се концерт у корист Кола Београд. Малосрдних Сестара.

Извоз шљива
У министарству народне привреде ради се на пројекту, како би се овогодишња берба шљива што боље искористила. Знатан део шљива извешће се у Енглеску а знатан део откупиће се за војску.

За „Колу Мал. Сестара“
Г. Голуб С. Цогаћ, мајор нач. интенд. прикупио је од својих другова у Пожареву 207 20 дин. и предао београд. „Колу Мал. Сестара“ преко г. Ђице Мице Н. Јовановићеве чланице Кола.

Белешке

Г. Тихомир Рад. Пејић, судија извештава своје пријатеље и познанике да се 27 пр. мес. венчао у Солуну у цркви Св. Софије са г-цом Аритулом, ћерком пок. Милтијадеса, бив. поштар из Ниша.

Из ратне торбице
Није знао Шваба одакле је наш Вардарац

Била је жестока борба. Наши Вардарци, који су били на томе положају, просто су косили противника. Али баш зато, што су се јуначки борили и много излагали, и сами су имали доста губитака. Било их је доста рањених.
Био је рањен и један од њих, који је био родом из Ђермана, — еста у Новој Србији, добро познатог из нашег последњег рата с Турском, а и из ранијег времена, док су наши четници морали пушком и бомбом чувати наше Србе у Турској и од обести турских власти и од бугарских разбојника.
Рана је била доста тешка. Зрно га је било ударило под леву мишку. Али рањени Ђерманец као да није много марно за своју рану. Него се љутио, што су га извадили из строја баш сад, кад је по његову мишљењу, он био својој чети најпотребнији.

Док је оставао муницију, па да оде на превијалиште, непрестано је говорио своје командиру:
— Шваба неје знаја да сам от Ђерман, а не би смеја да ме рани жена швапска. Ама с'г њу се врнем. А ти, господине, ич се не страшуј. Нема ти много. Све ти потепасмо. А ја с'г њу се врнем, само док ми доктор врже Јрану. Ама што ће да бидне сас Швабу, само док се врнем! Деле мајко! Ђе добро да ме познава, да сам от Ђерман..
И сам оскакута на превијалиште кроз кишу од куршума.

Ото Вајс:
Ованви смо
(АФОРИЗМИ)
Несрећа њих хиљаду мање насдира, него несрећа једног човека.

Увиђам да сви више желе имање које импонује, него које чини човека независним.

Из дечијег света
Љубовићство
Зоран: Тетка, отвори уста!
Тетка: Али зашто?
Зоран: Хоћу да видим да ли тата говори истину.

Тетка: Шта то треба да значи?
Зоран: Па, знаш, тата каже, ти не можеш да отвориш уста а да не извадиш какву бургију.

Тада...
Зорица: Ах, мамце, да је јабука била горка, што је Ева дала Адаму, он је не би јео, и ми бисмо и сад били у рају. Зар не?

Разно
Промашен инкогнито

Композитор Леонкавало је једнога дана у неку јужно-италијанску варошицу и виде за једноме виду оглас, у коме се објављује, да ће се те вечери дати њихова опера „Бајаци“, одлучи, да инкогнито присуствује представи и купи једно седиште у паркету. Поред њега сеђаше нека лепушкаста дама, којој брзо паде у очи да њен комшија никако не тапше, док је публика то громогласно чинила, него је увек тедио мирно. После некога времена обрати се дама њему питањем: „Зашто не

пљескате и ви? — Зар вам се ова опера не допада?“
Леонкавало, који је у овоме питању осетио угледну шилу, одговори: „Отворено да признам, не допада ми се; чак морам да признам, да ми се врло хрђаво свиђа. По свој прилици је то дело каквог почетника, а да не кажем још што горе.“

„Кад ви тако тврдите, мој господине, онда ви немате ни појма о музици“, одговори дама.
„Видите — рече Леонкавало певајући сасвим тихо једну мелодију — ова је мелодија украдена од Моцарта, оно је од Бидета, а ово од Бетовена“
Дама га посматраше испитивајући, па затим настави: „Је ли то, што ми сад рекосте, зајста ваше чисто уверење?“
„Зајста, искрено уверење“ бегаше одговор.

„Добро“, рече дама и иронично смешећи се, оде из позоришта.
Кад је композитор сутра у јутру прелиставао новине, паде му поглед на један наслов: „Леонкавало о својем Бајаци“ и на своје велико изненађење у томе чланку прочитам све оно, што је он си ноћ оној дами о својем делу говорио. Дама, која га је врло добро познавала, написала је, дакле, критику о његовој опери по његовом налогу.

О пољупцу
— Р. де С. —

Једад пољубац значи исто толико, колико и једна дугачка изјава.

Пољубац је најјачи чинилац у добу младости.

Нема горког — пољупца.

Ко не пије а ко не љуби, тај је за мене мртав — рекао је Гете.

МИСЛИ
— Скулпа Вер —

Човек се више срди, кад му се очекивања делимично испуњају, него у случају да се никако не испуне.

Често не можемо да схватимо, да људи чине оно, што бисмо и ми на њиховом месту чинили.

Последње вести

Двојни Савез гарантује

— Притисак на Грчку —
КОПЕНХАГЕН, 6. августа.

Тврди се у дипломатским круговима да се Немачка и Аустрија да би учиниле притисак на балканске државе носе мисли да даду гаранције грчкој влади да ће бити сачуван интегритет грчке територије на случај аустро-немачког марша на Цариград. С обзиром да је давнашњи циљ аустријске владе Солун и излаз на Јеђејско Море.

Јасно је да ће те гаранције имати исту судбину као а потпис на уговору који гарантује неутралност Белгије.

Француско бојиште

— Службени француски извештај —

Непрестано јака артиљеријска борба на највећем делу фронта, а нарочито на обима обалама Оазе. У области Плесирта Девеор где је француска артиљерија погодила један воз и коморске гремове као и у Шампањи јужном Вевру и Аргона. Немци су бацили у ваздух једну мину на прилазима коти 285 али насу причинили знатну штету нашим утврђењима. У Вогеизама одговорили само јаком канонадом гађајући француске положаје Лемка и Штрацманша. За време акције у Артоа, Французи су јуче знатно напредовали и заробили су непријатељских војника и заробили пет митраљеза.

— Наставиће се. —

Руско бојиште

— На Кавказу —

ПЕТРОГРАД, 6. августа.

У правцу Олиа наше су извиднице пребатиле турске страже на другу страну реке Чојок. Деливу Пао Турци су преко целог дана бомбардовали и отпочели су предвече да наступују против положаја Таркана. Пустили смо их да се приближе на кратко растојање па смо их дочекали јаком пљобом и брзим нападом на бајонет, нагнавши смо их у др- ле бегство. У области планине Кохмуган одбили смо све турске нападе. На осталом фронту није било промене.

ФЕЛТОН

Са Наполеоном у Русији

— Мемоари Хајнриха фон Роса — (43)

После Боровиска ово је био крви сусрет са Козацима. Настављајући своје бегство ка Вјесни наишли смо јужно од те вароши на тучу наших предходница са Русима. Наишли смо на велики број рањеника, нарочито ловаца пешака, а у вароши је била страшна јужва. Пошто је Вајс указао према способности и могућности прву помоћ својим познаницима, а ја превио рањенике, унутасмо се предвече у обљажњу споредну у личицу да потражимо прено- ниште. Ми куцасмо на једна потпуно нова врата, на једној дрвеној згради где смо на прозору видели живе душе. „Шта би тела господа ко леге?“ вкнукше они с прозо- ра. — „Хтели смо да доби- јемо овде преноћиште“ — одговорасмо ми. — „Ако и мате што за јело и ако сте ради да га поделите братски заједно са нама, онда смо срећни што вас можемо при- мати у своју гладну средину.“ Затим је следовало већање. Вајс има, рекох ја, брашна и меса, ја имам пасуља и кафе, а они с прозора рекоше да имају хлеба и ракије — дак- ле оличва заједница. После тога беху врата отворена. Кад смо ушли у кућу, још нову и потпуно у реду, за- текли смо тамо једног младог официра из саксонске „гар- ле на коњима“ и једног ста- ријег човика капетана једног растуреног пешадијског пука.

Осим њих двојице беше још: топла и пространа соба са свима удобностима, штала за коње и храна за коње. Ноћ је прошла у кувању онога што смо имали за ку- вање, млада офипир се пока- зао у томе послу изванредно способан, затим смо јели и овог кували, док се све није утрошило. После тога су от- почеле приче више и мање живе и истините о ономе што је скривало скоро минуло вре- ме, а о ономе шта се крило у блиској будућности. Стари капетан је био врло куражан и слободно је гледао у очи гледну зрпаст, која се спре- мала сваког првог дана да вас прогута. Ми смо остали били малодушни, и налазећи у томе неке утхе варали смо себе као да је то све само сан, који се не може избећи. Кад је са причањем и јад- ковањем био програм и грло потпуно испрљени легли смо да спавамо да се ујутру 1 новембра, бацимо понова у страшну ратничку врлу. Она двојица офипира који сам о- стадох у врло пријатној у- спомени (а жда зсст топле собе и њихове изарске ра- кије) упутисе се у Смоленск, Вајс је отишао у своју ко- манду, а ја сам се упутро па пронађим генералитет. Овога пута био сам врло срећан и после једног часа лутања на- ђох се међу својима. — Наставиће се —

„Српска Стража“ прима огласе.

Т Р Г О В И Ц А

Цветка Ђорђевића

У МЛАДЕНОВЦУ

има на своје стоваришту и увек у великој количини:

Кафе I и II врста
Плавог камена
Церезина
Парафина
Есенције
Коњана

Сајуна за веш и чистиог
Рајлука
Бисквића
Чоколаде све величине
Суве, свилене и филоване
бонбоне

Фиде у сандуцима од 5, 10 и 25 клгр., као и све остале сорте колонјалне робе

ЗЕЛТИНА МАШИНСКОГ, БЕЛОГ, ЦИЛИНДЕРА, ВАЗЕЛИНА и осталих потреба за вршалице

Продаје ангро, а цене најповољније

235

—7—

Ветерске игре и шпорови

од
Капетана Мил. Арсеника

Цена повезано 5.— дин.

КЊИЖАРА „НАПРЕДАК“
БЕОГРАД — КМЕЗ МИ-
ХАЈЛОВА УЛИЦА БР. 9.

249 4—9

НАЈНОВИЈЕ!!

Dr. Ст. Станојевић проф. Унив.
и Д. Дероко проф.

Етнографска карта Српских
Земаља (Српске претензије)

Цена 3.— дин.

КЊИЖАРСКО ИЗДАВАЧКИ ЗАВОД
„НАПРЕДАК“ Београд.

261

2—3

Антоније Ђорђевић

ШПЕДИТЕР

БЕОГРАД САВА

Јавља својим муштеријама и осталом трговачком свету да врши експедиције како увоз тако и провоз на унутрашњост Србије.

259

2—10

ЛЕКМЕЗ И СУВЕ ШЉИВЕ

врло доброг квалитета продајем на више и на мање сасвим јефтине ценом. Примам у комисион коже и све друге ово земаљске производе. Набављам на Нишкој пи- јаци и експедијем колонијал- не и друге робе, најјефти- није.

Калман Б. Лебл

252 4—15 комисионер
Ниш, преко пута општине

ОБУЋАРСКА РАДЊА ЈАНИЋИЈА СТЕРИЈАДИСА — ПАЛАНКА — ПОТРЕБУЈЕ РАДНИКЕ

Плаћа по својој тарифи, а то: мушке 6 динара, женске 5 динара. Посао сталан. 255, 6—15

Издавач је на штампе уписа: ГИГА ГЕРШИЋ

ЦАРИНСКИ САВЕЗИ У ТЕОРИЈИ И ПРАКТИЦИ

Њихова значења за тргов. по- литику садашњости и будућно- сти, са посебним погледом на балкански савез по најновијим стручним радоница.

О овој академској расправи Г. Гига Гершић, наш најбољи позна- валац Међународног Права оп- ширно излаже неумесност царин- ског савеза са Аустро-Угарском и препоручује економско објаж- ње Балканских Народа. — Књи- јама 11 штампаних таблица велике осмине.

Цена 250 дин.
Књижарима 30 од сто рабата. Препродајцима 20 од сто или сва- ких шестих примерак бесплатно. Ко вам новац у напред поша- ље, добије о нашем трошку. Може се добити у свима књи- жарама или непосредно код из- давача.

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА
ГЕЦЕ КОНА

БЕОГРАД.

260

4—5

Савз Трговачки КАНТАРНИС- КИ РАДНИК, нека одмах дође у радњу Јелице Грујића — Јаворска улица бр. 7. — Нужи трошак биће му плаћен. Траже се и други радници: нека се јаве одмах. 264, 1—2

Трчко вихо и коџак

продаје по врло умереној цени Стовариште грчког вина и ко- њака у Нишу. — Обилићев венац бр. 22.

Продаја на веће и мање ко- личине. 265, 1—5 Никола Динић.

Против знојења козу ЈЕДИНИ СИГУРАН И БЕЗОПАСАН ЛЕК ЈЕСТЕ

БОРОЛАН

справа се по професору ШВАЈЦЕРУ
Цена оригиналној кутји 1.50 дин.

Шаље се доплатом. — Препро- давцима 30% попусти.

Дворска Апотека Богојевића — Киселе
245 8—25

„СРБИЈА“

Прво Српско Друштво за осигурање прима све послове осигурања од пожара. Друштвене канцеларије налазе се у Београду у палати Прометне Банке. 192 10-10

АТАНАСИЈЕ Ј. ОЈДРОВИЋ И ДРУГ

ШПЕДИТЕРИ

СОЛУН — Ladatika № 19. — SALONIQUE

Врше све шпедитерске послове на солунској железнич- кој станици и пристаништу око свију транспората за Србију као и за иностранство брзо, солидно и по умереној цени, о чему имају част извести Господу увознике, извознике и остале заинтересоване муштерије. За ближа обавештења обратити се на горњу адресу.

263, 1—5

Ломничка Минерална Кисела Вода

Јављам свима потрошачима Ломничке Минералне Воде, да ја и даље радим, чега радв нека се као и досад на мене обрате. Уједно јављам да сам се снабдела флашама и са- браћајним средствима и да ће сваки бити задовољен Свака флаша снабдевана је запущачем „Петро- вића Ломница.“

МИЛЕНА ПОИ. П. ПЕТРОВИЋА

Сопств. Ломничке Минер. Воде
КРУШЕВАЦ

258, 5—10

Француско-Српска Банка

— НИШ —

извештава трговачки свет да продаје че- кове на Париз у сваком износу по курсу 120 динара сребра за 100 франана.

Она продаје чекове и на друга места као: Лондон, Петроград, Њујорк, Мила- но, Женева, Атина, Солун и т. д. по од- говарајућем паритету.

257

6—10

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На сто- варишту имам воде у флашама од 1/2, 3/4 и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписа- ном закупцу.

Ко жели, може послати кога са флашама на извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обра- тити закупцу

Љуб. Ристићу

193—19—

гостиничару хотела „Касина“ Крушевац.